

Kan din bedrift blive til en Toyota eller...

Intro til Lean med
Vibeke Fladkjær
Nielsen

Landdistrikter.dk

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne
Danmark og EU støtter Landdistrikterne.

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

Historien bagved

Dan Jones

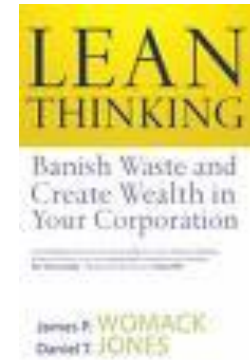

Jim Womack

5 års studie af hvorledes
Japansk produktions
Teknologi hjalp Toyota
til global dominans

Bog Nr. 2
publiceret i
1996

5 LEAN Principper:

- VÆRDI (OG SPILD)
- VÆRDISTRØM
- FLOW
- TRÆK
- PERFEKTION

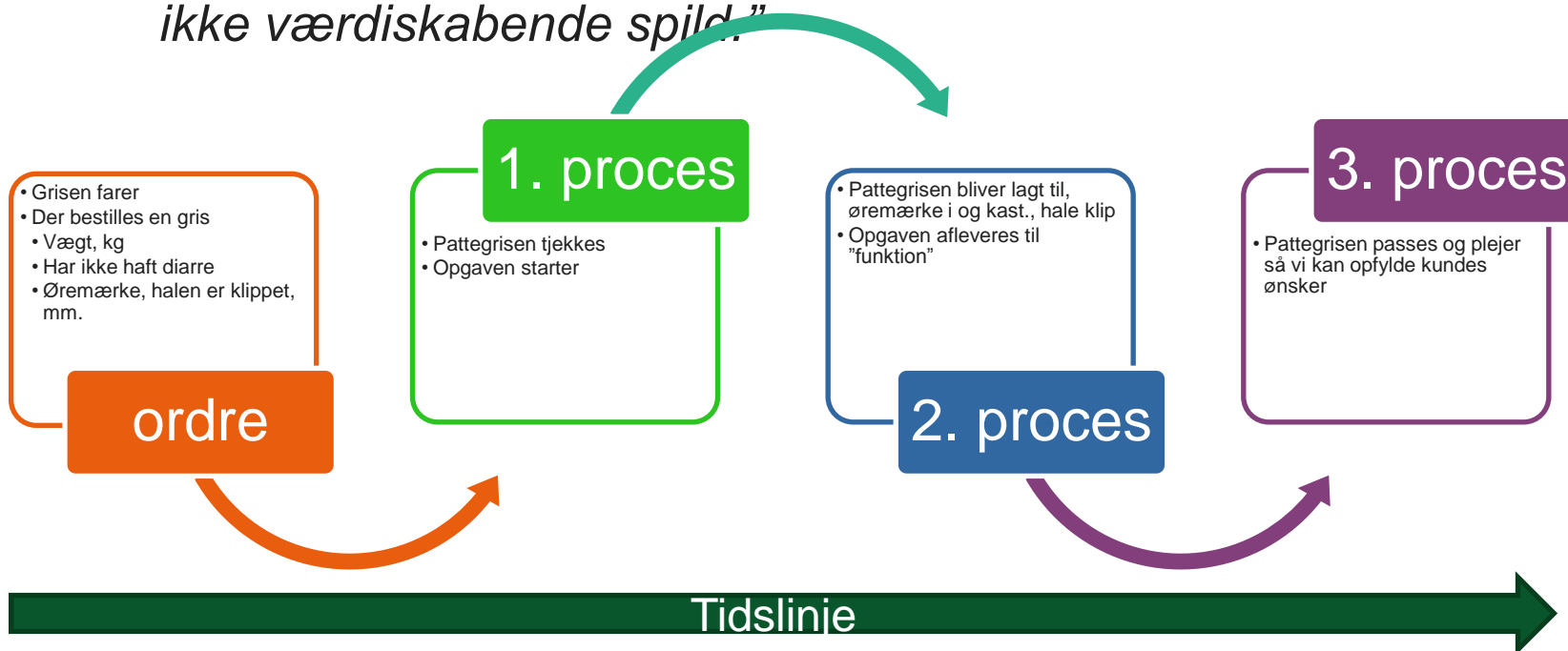
Hvad er Lean?

- Oversat betyder det "Trimmet eller rationel"
- Det er en filosofi, som bliver til en kultur
  - Medarbejder involvering
  - Skab værdi
  - Muda (spildtyper)
  - Løbende forbedringer

Hvad er LEAN

Ohno: ”alt vi gør er at kigge på tidslinjen fra det øjeblik en kunde giver os en ordre til det punkt, hvor vi modtager betalingen. Og vi reducerer denne tidslinje ved at fjerne ikke værdiskabende spild.”

Princip 1:
Værdi For Kunden

Værdi For Kunden

Producere det der er kundens krav

Seriøst spild:

Produceret, skårlagt, presset, pakket, samlet, kørt hjem,
pakket ud, kørt på mødding, kørt i marken

Ikke værdiskabende ting er spild

- Spild skal minimeres
- Spild finde i 9 former
  - Ventetid
  - Overproduktion
  - Transport
  - Lager
  - Bevægelse
  - Overprocessere
  - Fejl
  - Uudnyttet viden og ressource

Ventetid

Overproduktion

Transport

Lager

Bevægelse

Fejl

Overprocessere

Uudnyttet viden og ressourcer

Lean handler om at effektivisere, så vi undgår stress?

- Ved at frigøre tid til at blive bedre, dvs. minimere fejl og arbejde kreativt
- Når vi arbejder med det rigtige, på den rigtige måde, så når vi mere uden at arbejde mere

Effekten af Lean implementering

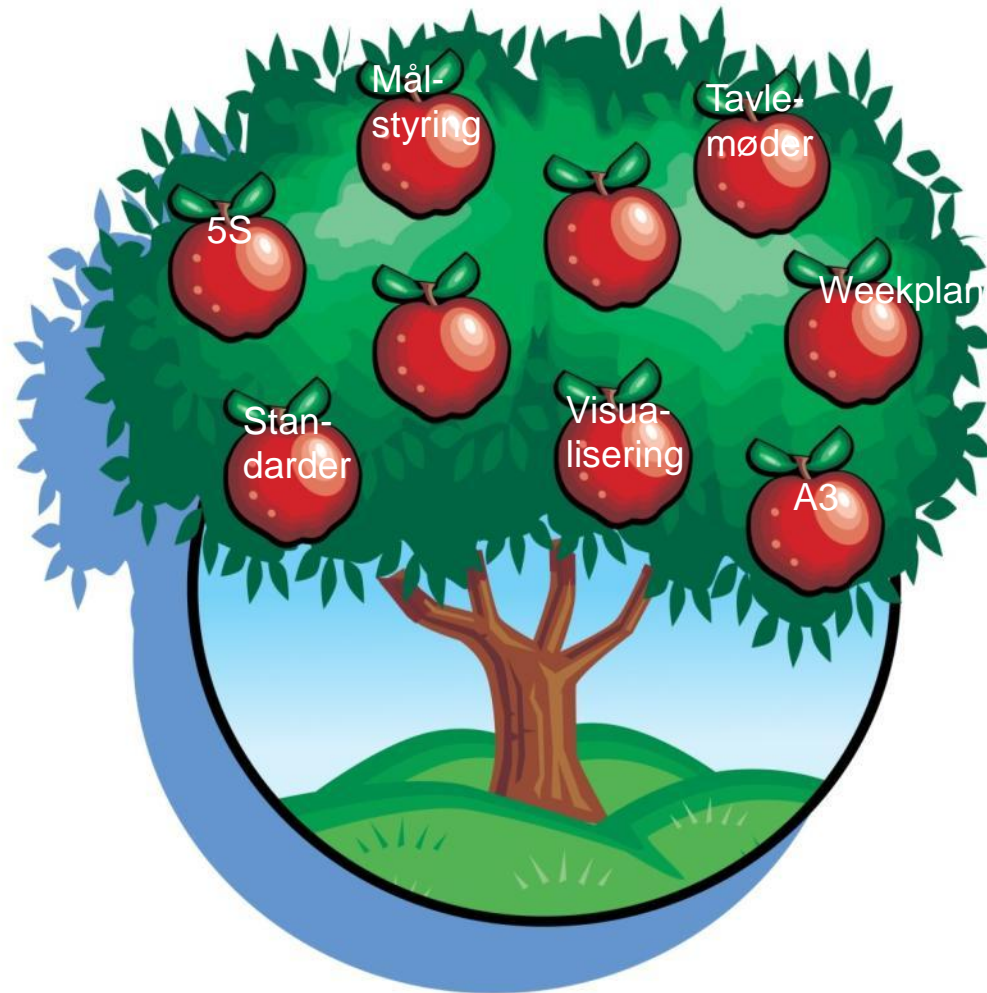
- Øget medarbejdermotivation
- Mindre kompleksitet
- Mere gennemsigtig
- Øget pålidelighed i planlægning
- Øget kundetilfredshed
- Forbedret kvalitet og effektivitet
- Reduktion af omkostninger

Rationelle arbejdsgange

- SOP
- WEEKPLANER
- ARBEJDSPLANVÆRKTØJER
- 5S
- TAVLEMØDER
- VÆRDISTRØMSANALYSE

VÆRKTØJERNE

- 5S
  - Fjern ting som ikke anvendes

Sorterings øvelse i malkestald

- 5S
  - Fjern ting som ikke anvendes
  - Sætter i system og finder faste pladser

Hver ting har et hjem

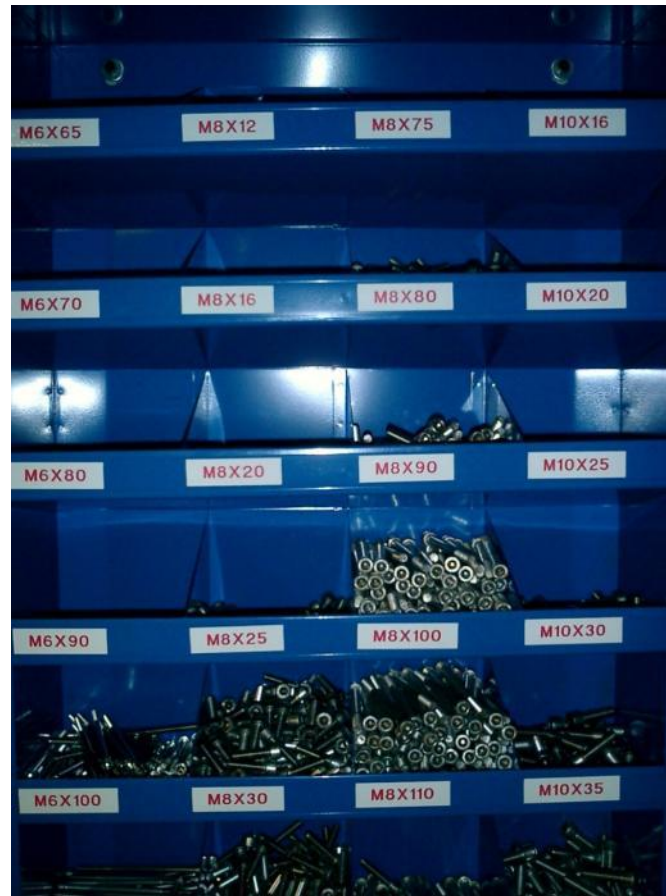
Skruerne er sorteret

- 5S
  - Fjern ting som ikke anvendes
  - Sætter i system og finder faste pladser
  - Skrub og Skur

- 5S
  - Fjern ting som ikke anvendes
  - Sætter i system og finder faste pladser
  - Skrub og Skur
  - Lav standarder, hvordan tingene skal se ud

Skruerne har fået et hjem

Ikke mere tid på at lede

- 5S
  - Fjern ting som ikke anvendes
  - Sætter i system og finder faste pladser
  - Skrub og Skur
  - Lav standarder, hvordan tingene skal se ud
  - Fastholdes ved selvdisciplin

Selvdisciplinen

Ugentlig 5S audit - stalden

uge nr. _____

Nr.	Beskrivelse	Ja (x)	Nej (x)	Korrigerende handling	Ansvarlig
1	Er alle aktiviteter udført iht. rengøringsplanen for seneste uge				
2	Er alle redskaber iht. standarden				
3	Er alle "værktøjer" mv. placeret på faste, markerede pladser				
4	Er malkestalden iht. standarden				
5	Er kalvekøkkenet iht. Standarden				
6	Er gulvarealet ryddet og iht. standarden				
7	Er der orden på white boards				
8	Er der lavet action plan på sidste uges afvigelser i denne audit				

Audit gennemført af: _____

Dato: _____

Tidspunkt: _____

Hvordan anvendes 5S audits?

- Hver uge gennemgås området, og der svares "Ja" eller "Nej" til ovenstående spørgsmål
- Hvis der svares "Nej" til et spørgsmål skal der tilføjes en kommentar med korrigerende handling
- Antallet af "Ja" aflæses og plottes ind på grafen

- 5S
  - Fjern ting som ikke anvendes
  - Sætter i system og finder faste pladser
  - Skrub og Skur
  - Lav standarder, hvordan tingene skal se ud
  - Fastholdes ved selvdisciplin
    - Kortere spildtid – Mindre pladsbehov
    - Medarbejder inddragelse

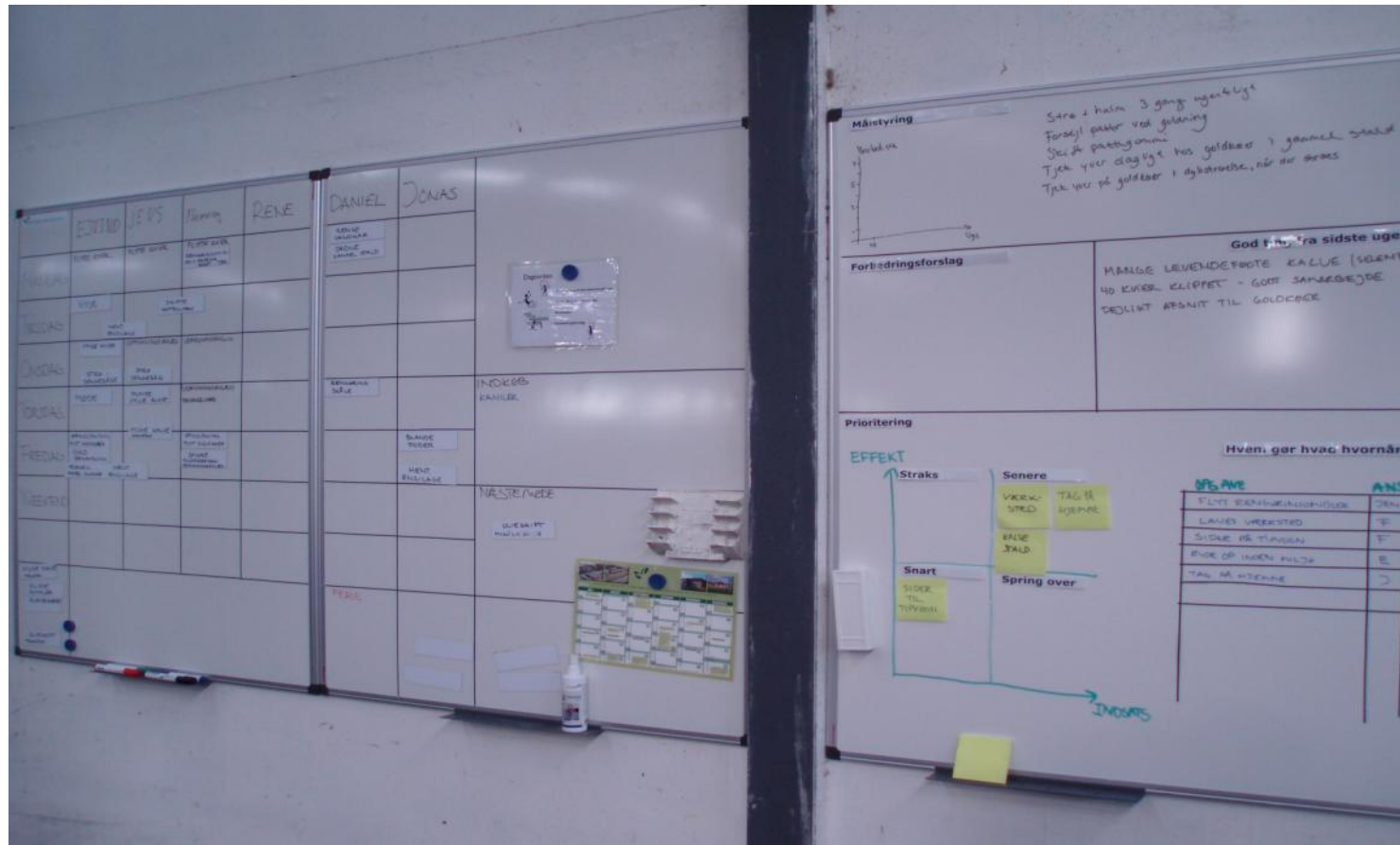

Tavlemøder

- Den positive dialog
- Inddragelse
- Mål og resultater skal være synligt
- Forbedringskultur
- Team-ånd

Sådan kan et tavlemøde se ud

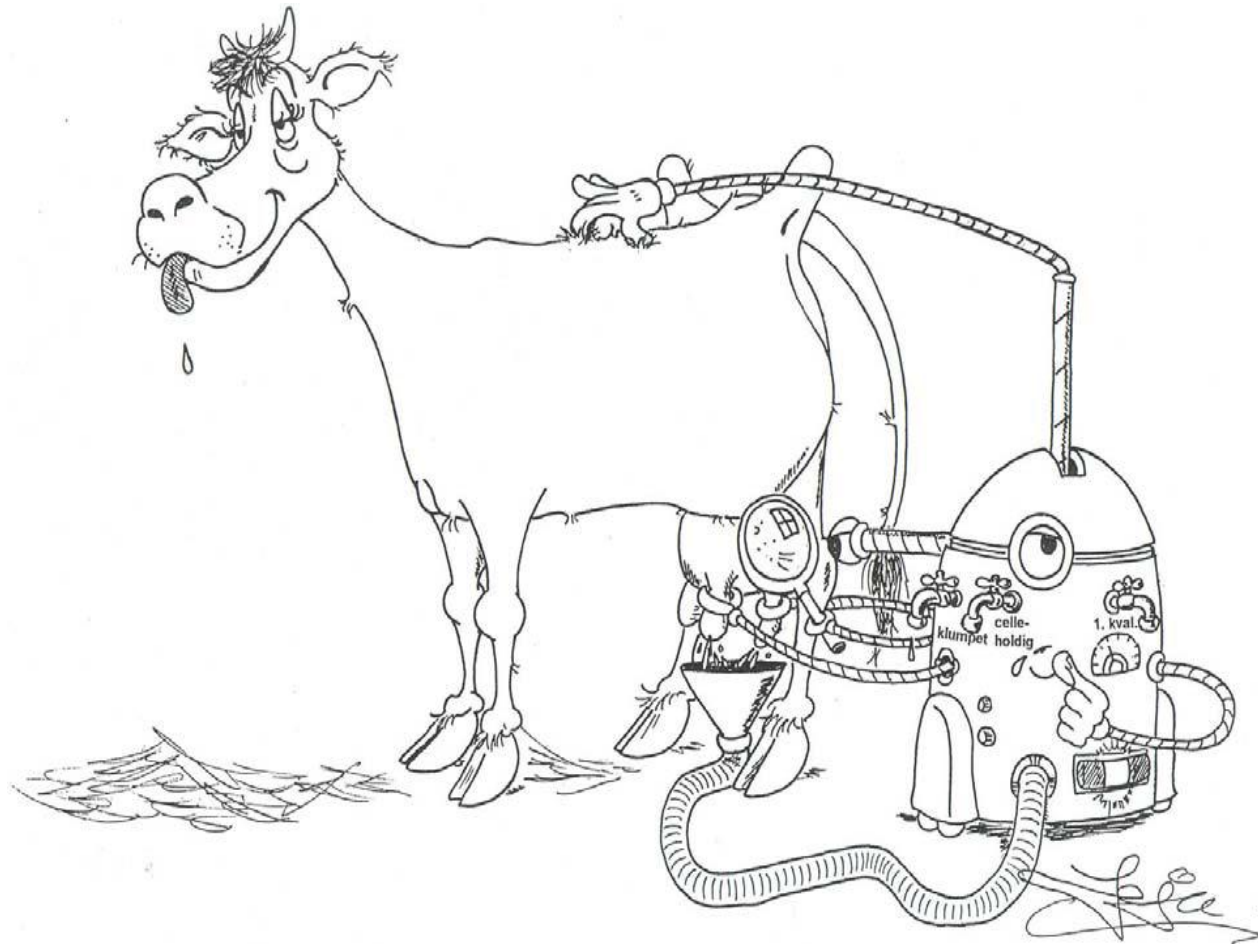
Møderegler

- Korte Møder
- Eksempel på en fast dagsorden
  - Planlægning af næste uge
  - Hvad gik godt i sidste uge 😊
  - Status på målene
  - Gode ideer/forbedringsforslag
  - Opfølgning

Værdistrømsanalysen

- Kortlæg dine arbejdsgange
- Strømline processerne, så arbejdet bevæger sig hurtigere igennem processerne
- Sikre at kundeværdien maksimeres og spild minimeres
- Inddrager medarbejderne

Spørgsmål?

5 S

Formål

- Fjerne ting, som ikke anvendes
- Finde faste pladser til de ting, som anvendes
- Lave standarder for hvordan tingene skal se ud
- Kortere spildtid på at lede
- Mindre pladsbehov
- Medarbejderinddragelse

Resultat – før og efter

Fjerndepot - før og efter

Værdistrømsanalyse

Beskrivelse

Formål

- En værdistrømsanalyse er et LEAN-værktøj, der viser hvor i produktionen, der skabes værdi og hvor der ikke gør.

Eksempler

Udbytte for dig

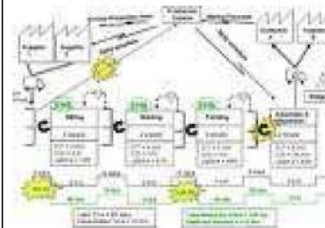
1. Du får lært en metode til at lave en værdistrømsanalyse
2. For den del af produktionen, vi laver analyse for, får du et billede af, hvordan du kan skabe mere værdi med færre ressourcer.

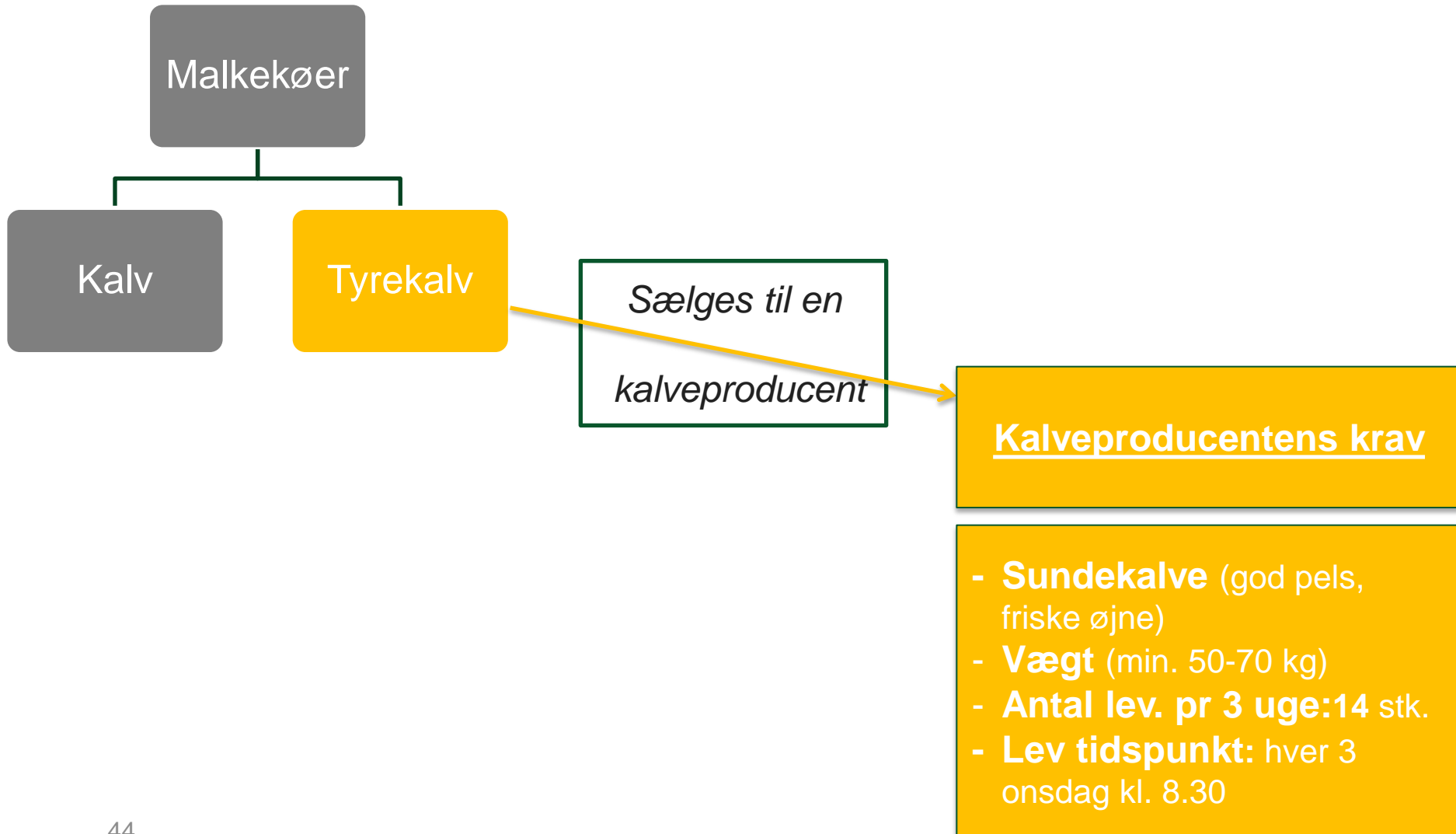
Metode

Sammen med dig og dine ledende medarbejdere laver vi

1. Opdeling af din produktion i produktfamilier.
2. Tegning af nuværende flow (med produktfamilien "Kalve" som eksempel)
  - a. Beregning af værdiskabende tid
  - b. Beregning af gennemløbstid
3. Tegning af fremtidig flow
4. Handlingsplan

Eksempel- hvem er kunden for tyrekalvene?

Værdistrømsanalyse

Formål

- Kortlægge dine arbejdsgange
- Strømline processerne, så arbejdet bevæger sig hurtigere igennem processerne
- Sikre, at kundeværdien maksimeres og spild minimeres
- Inddrage medarbejderne